

Rabbolen-Vasslivatnet

**

Referanse:

Blindheim T. 2016. Naturverdier for lokalitet Vasslivatnet, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2015. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

(Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=5833>)

Referansedata

Fylke: Sør-Trøndelag
Kommune: Orkdal
H.o.h.: 150-475moh
Areal: 2389 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2016
Inventør: TBL
Vegetasjonsone: mellomboreal 100% (2390 daa)
Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk

Sammendrag

Verneforslaget Rabbolen-Vasslivatnet dekker et areal på 2398 dekar og ligger 10 km rett nord for Orkanger nord i Orkdal kommune. Området utgjør en nordvestvendt til dels bratt lise som strekker seg fra 225-475 meter over havet. I tillegg er det slakere baklier med i hovedsak fattig myr og skrinn furuskog i mosaikk. Det meste av de vestvendte liene er grandominerte, men furuskog vokser i de skrinneste og bratteste partiene og rett under Rabbolen er det rik almeskog og blandings-skoger med mye boreal løvinnslag. Berggrunnen er fattig og vegetasjonen likeså i det meste av området med blåbærskog og lyngskog som dominerende typer. Det er imidlertid innslag av lågurtskog i edelløvs-kogen og i bratte lier hvor rikere sivevann påvirker vegetasjonen under.

Gammelskogskvalitetene innenfor undersøkelsesområdet er særlig konsentrert til de registrerte kjerneområdene, men noe død ved og en del gamle trær finnes også spredt utenfor disse. I hele området og særlig i nord ved Vasslivatnet er det mye eldre stubber som vitner om en sterk uthogst for 50-80 år siden slik at skogen er forholdsvis ensaldret gjennom hele lia denne lia. I sør er det gjennomført hogster i nyere tid helt opp til forholdsvis nylig og det er større kontraster mellom disse påvirkede områdene og den gjenværende forholdsvis gamle skogen som det er forholdsvis lang tid siden ble hogd. Furuskogen i den øvre delen har en del eldre spredte trær, men de mer produktive områdene med furu er også mye påvirket med få gammelskogselementer.

Boreale løvtrær som bjørk, selje, osp og rogn finnes spredt i de vestvendte liene, men disse danner aldri egne bestander. Alm finnes utelukkende i edelløvs-kogen under Rabbolen og sparsomt i rasmarka innenfor kjerneområde 2. Lungenever og enkelte andre arter fra lungeneversamfunnet ble funnet utelukkende på disse treslagene. Gubbeskjegg finnes stedvis konsentrert i store mengder og ellers spredt i mye av området. Enkelte vedboende arter som svartsoneskjuge og tyrikjuge er registrert og det forventes at de dødvedrike delene av området kan inneholde noen flere sjeldne og trua områder av vedboende sopp. I forbindelse med MiS registreringer i 2013 er det gjort noen funn av rødlisteartene huldrelav, rustdoggnål og svartsoneskjuge ved Vasslivatnet. I nordvendte kompakte granlier i klart oseanisk vegetasjonseksjon kunne man forvente et langt større utvalg av interessante lavararter, men det kan se ut til at tidligere hard skogbrukspåvirkning i disse områdene har hatt en negativ innvirkning på bestandene av disse innenfor det undersøkte området.

Vurdert etter parameterne som undersøkelsesområdet skal prøves mot skårer området, med utvidelsene i 2016, to stjerner på alle bortsett fra rikhet som er vurdert til en stjerne da arealet av rike vegetasjonstyper er så pass lite. Totalt sett inkluderer verneområdet forholdsvis mye variert skognatur i et topografisk variert terreng. Samlet sett vurderes området derfor som regionalt verdifullt (**).

Et evt. vern av området bidrar til en viss grad i oppfyllelse av mangler som er påpekt i flere verneevalueringer (Framstad et. al 2002, 2003, 2010). Deler av arealet er lavereliggende, det fanges opp noe edelløvs-kog/rik skog og det finnes noe dødved-rike områder med funn av enkelte rødlistearter. Det er ikke kartlagt rødlistede naturtyper i området.

Feltarbeid

I august 2015 ble den nordre delen av området undersøkt. Hele lia ble undersøkt, men de øvre skrinne partiene med åpen furuskog ble lavt prioritert da de forventede kvalitetene var knyttet til den mer kompakte granskogen i nedre del av lia. I partier var det mye bratte berg og ur som kun ble besiktiget med kikkert. Her var det også til dels meget vanskelig å ta seg frem pga. meget grovsteinet ur. I Oktober 2016 ble områdene fra toppen av Rabbolen og sørover registrert. Også i denne omgang var det en del utilgjengelige arealer som var vanskelige å kartlegge og de indre områdene med mye myr med spredte furuer ble i liten grad undersøkt.

Tidspunkt og værrets betydning

Været var godt under hele feltbafaringene begge år og begrenset ikke på noen måte kartleggingsresultatet.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern i regi av Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og grunneiere. Det på forhånd avgrensede undersøkelsesområdet omfattet et areal på 2750 daa og er tilbudt for frivillig vern over to år.

Tidligere undersøkelser

Området ble kartlagt for MiS figurer i 2013 og det ble da også registrert noen arter. En stor naturtypelokalitet er avgrenset sør og sørvest for Rabbolen. Denne inkluderer både eldre barskog, edelløvs skogen og Rabbolmyrene. Denne beskrivelsen og avgrensningen er redigert etter denne undersøkelsen da særlig grensene var svært grove og deler av skogen er hogd.

Beliggenhet

Rabbolen-Vasslivannet ligger ca. 10 km nord for Orkdal i Orkdal kommune og utgjør i hovedsak 3,5 km med vestvendt liskog under og rundt fjellet Rabbolen.

Naturgrunnlag

Topografi

Området som er avgrenset har variert topografi med bratte skoglier med ulik eksponering, men i hovedsak vestvendte. Det er små daler og kollepartier. Vide daler med myrer og spredte furuer. Berghamre og rasmark, men også slakere skoglier og flater med rik skog. Områdets topografiske variasjon er en viktig kvalitet ved området og er trolig også en viktig grunn til at så pass mye eldre skog står igjen her.

Geologi

Det aller meste av området er gneis i følge berggrunnskart hos NGU. Løsmassedekket er av varierende tykkelse over hele området.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk, vegtasjonsone: mellomboreal 100% (2390 daa) .

Undersøkelsesområdet ligger i overgang mellom klart- og svakt oseanisk vegetasjonseksjon.

Klima

Det er ikke kjent spesielle lokalklimatiske forhold som gir spesielle økologiske forhold ved området.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Den rikeste vegetasjonen finnes i tilknytning til de bratte vestvendte skrentene i området. Særlig edelløvs skogen under Rabbolen har rik lågurtvegetasjon. I de bratte bergene er det rik grunnlendt mark som delvis er noe vekselfuktig med overrisling i perioder. Det er også en del lågurt og svak lågurtskog spredt ellers i de bratte liene. I sørvestre del av kjerneområde 2 er det også noe rik vegetasjon. Se kjerneområdebeskrivelsene for ytterligere detaljer. Rabbolmyrene er vurdert som naturbase i eksisterende naturtypebeskrivelse for området, men det er kun forholdsvis små deler av disse myrene som er særlig rike. Det ble også funnet små rikmyrssig rett ovenfor kjerneområde 2 hvor det vokser breimyrull, gulstarr og dvergjamne bl. a. For øvrig dominerer fattigere vegetasjonstyper som blåbærskog og bærlyngskog og det meste av åpen og krattbevokst myr er av fattig type. Lyngskog dominerer på de skrinne kollene med furu. I vestre deler med mer påvirket skog finnes mindre områder med høgstaudekog og storbregneskog. Flere steder enn i edelløvs skogen er det jevnt med ras som gir økt variasjon både i vegetasjonssammensetning og treslagssammensetningen. Gran er det vanligste treslaget i nedre deler og på god mark, mens furua dominerer på de grunnlendte og fuktigste partiene, særlig i høyden. Boreale løvtrær som osp, rogn, selje og bjørk finnes spredt i området, men det er ingen store kvaliteter knyttet til disse treslagene i dag. I nord ved Vasslivannet er det imidlertid en større andel av rogn og selje som har en del forekomster av lavarter fra lobarionsamfunnet. Gråor finnes på rik og fuktig mark ved veien i sørvest først og fremst.

Skogstruktur og påvirkning

De avgrensede kjerneområdene inneholder den eldste skogen i området som også til dels mye død ved stedvis med kontinuitet og en del grov skog. Områdene utenfor disse kjernene er eldre produksjonsskog eller stedvis svark naturskog. Furuskogen i høyden kan trolig i sin helhet vurderes som eldre svært glissen naturskog med enkeltrær mellom 300 og 400 år. Grana i området er trolig opp mot 250-300 år enkelte steder, men yngre skog er dominerende. Skogen varierer mellom å være ganske ensjiktet til å fremstå som godt flersjiktet med trær i alle aldre og dimensjoner. Deler av den lavereliggende skogen ned mot veien i sørvest er ikke svært gammel og fremstår per i dag som litt tett plantet produksjonsskog. I edelløvs skogen under Rabbolen er det trolig naturlig rasmarksdynamikk som gjør at det ikke finnes så mye virkelig gamle trær og død ved. Nesten alle litt eldre trær hadde steinblokker stablet opp på stammen og svært mange trær hadde skader etter steinsprang. Av denne grunn blir trolig ikke så mange trær veldig gamle. Det kan selvsagt også være hogdt her, men trolig i liten grad da det ikke er så mye tømmerkvalitet i trærne som vokser her.

Generelt har det vært lite skogbrukspåvirkning i området i senere tid bortsett fra sør for Rabbolmyra og i underkant av kjerneområde 6 hvor det er drevet plukkhogst og småflatehogst, samt mellom kjerneområde 2 og 5 hvor det i dag er ung plantet skog etter hogst for noen år siden.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Rabbolen-Vasslivannet. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Vasslivatnet SV

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 80,2daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2015 av Terje Blindheim, BioFokus i forbindelse med Frivillig vern kartlegging. Området er ikke tidligere kartlagt som naturtypelokalitet, men inneholder to MiS registrerte figurer med liggende død ved og flere av rødlisteartfunnene som er lagt inn stammer fra MiS kartleggingen. Data fra denne kartleggingen er inkludert i beskrivelsen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør en nordvestvendt bratt granli med til dels grov blokkmark og ur. Berggrunnen er fattig og det er kun et tynt løsmassedecke. Området ligger nord i Ordal kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er gammel granskog med utforming gammel høyereliggende granskog i mellomboreal vegetasjonssone. Det er i første rekke konsentrasjoner av liggende død ved, innslag av hengelav og noe løv med lungenever som er de viktigste komponentene for avgrensningen. Blåbærskog er dominerende grunntype med gran som dominerende bartreslag og bjørk som viktigste boreale løvtrær. Innslag av rogn spredt. Blåbær dominerer i feltsjiktet og det er mye etasjemose. Det er ikke registrert rødlistede naturtyper i lokaliteten.

Artsmangfold: Det er spredt med gubbeskjegg, men ikke veldig velutviklede forekomster. Knyttet til rothalsen på gamle graner er det funnet huldrelav i forbindelse med MiS registreringene. Duftskinn er registrert i tilknytning til de åpne urene. Lungenever finnes spredt på rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det avgrensede området er ikke påvirket i nyere tid, men eldre hogster har satt et tydelig spor på dagens skogstruktur og dimensjoner på trærne. Overstandere av tidligere hogst vurderes og være drøyt 150 år gamle. Det er spredt med død ved i hele lia, men mest i de nedre delene der en del dødved er dannet etter hogst for et par tiår siden i nedenforliggende bestander. Stedvis er det ganske sparsomt med død ved også i de bratteste delene og der det er grov blokkmark. Kontinuiteten i død ved er begrenset og gamle grove læger er fraværende.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere viktige naturtypelokaliteter i tilknytning til Rabbolen og disse bør forvaltes i sammenheng.

Verdivurdering: Lokaliteten gis lav vekt på arts mangfold, tilstand og rikhet/bonitet, men området skårer middels på størrelse. Samlet gir dette lokal verdi for området.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliteter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å ivaretaas.

2 Aundalshåmmåran

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: A

Areal: 67,3daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2016 av Terje Blindheim, BioFokus i forbindelse med Frivillig vern kartlegging. Området er ikke tidligere kartlagt som naturtypelokalitet, men inneholder to MiS registrerte figurer i øvre del av typen gamle trær.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør en vest og nordvestvendt bratt li i flere etasjer hvor det inngår rasmark, flater med til dels myrpreget og slakere liskog helt i nord. Berggrunnen er fattig og det er kun et tynt løsmassedecke. I den nedre rasmarka frigjøres mineraler og vegetasjonen er stedvis rik. Området ligger nord i Ordal kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er gammel granskog med utforming gammel høyereliggende granskog i mellomboreal vegetasjonssone. I tillegg er det innslag av gammel furuskog på de skrinne og bratteste delene av området, men denne er i liten grad undersøkt. Området har også kvaliteter med gammel løvskog i form av en del selje, rogn, bjørk og noe osp. Det er også grunnlendte og vekselfuktige lågurtsig i de bratte nedre bergene som kan ha spesielle kvaliteter. Blåbærskog dominerer øvre deler av området der grana vokser, mens det er lyngskog i furuskråningene. I den nedre rasmarka er det berg i øvre del som går over i grovsteinet bratt og tresatt rasmark. Her er det mye løvinnblanding av bjørk, selje og rogn, samt noe osp og litt alm. Vegetasjonen veksler mellom lågurtskog, storbregne og høgstaude sig og blåbærskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det avgrensede området er ikke påvirket i nyere tid, men er påvirket av tidligere hogster, trolig bare lukket hogst i mye av området. Skogen er eldst i øvre del, men også i nedre del i det bratteste terrenget er det en del gamle trær. I tillegg til hogstpåvirkning er det en naturlig forstyrrelse ved ras i den nedre bratte lia hvor det har gått flere ras og en rekke trær har veltet som følge av steinsprang. Skogen er flersjiktet med stor spredning i alder og dimensjoner. De største granene måler opp mot 60 cm i diameter og har nok en øvre alder på 250-300 år. Furu er kanskje noe eldre. Det finnes død ved i alle nedbrytningsstadier av alle treslag, men naturlig nok mest gran som dominerer området. Det er mye grove læger flere steder.

Artsmangfold: Det er til dels store mengder død ved av ulike nedbrytningsstadier i hele området og til dette substratet ble det registrert flere vedboende kjuker. Svartsonekjuke finnes spredt og strengkjuke som er mindre vanlig ble funnet på en grov låg. Tyrikjuka ble funnet på grov furulåg nord i området. Det forventes at området kan huse mange flere vedboende arter. Gubbeskjegg finnes spredt i hele lia, huldrelav ble registrert i rothalsen på ei gran, men finnes trolig frekvent. Skrukkelav ble registrert fåtallig på grankvister, mens lungenever, glattvreng og vanlig blåfittlav finnes på rogn og selje og alm, i den nedre rasmarka.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere viktige naturtypelokaliteter i tilknytning til Rabbolen og disse bør forvaltes i sammenheng.

Verdivurdering: Lokaliteten gis middels vekt på arts mangfold og rikhet, men høy vekt på tilstand og størrelse. Samlet gir dette lokaliteten verdi som svært viktig selv om truede arter ikke er påvist.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliteter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å ivaretaas.

3 Dyrgrova

Naturtype: Gammel boreal lauvskog - Gammelt ospeholt
BMVERDI: C

Areal: 9,6daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2016 av Terje Blindheim, BioFokus, i forbindelse med Frivillig vern kartlegging. Området er ikke tidligere kartlagt som naturtypelokalitet, men har identisk avgrensning som tidligere registrert MiS figur. Misfigur er angitt som hengelavfigur, men skal trolig være eldre lauvsuksesjon da det ikke er spesielt mye hengelav her i forhold til rett nord for lokaliteten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør et lite kolleparti med ganske skrinn grandominert skog litt sør for Rabbolen. Området ligger nord i Ordal kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er gammel granskog med utforming gammel høyereliggende granskog i mellom-boreal vegetasjonssone. Det er også innslag av noen spredte osper, bjørk og furu. Ospekvalitetene er marginale i dag, men ospesukse-sjon er lagt inn som en 20 % mosaikkandel. Området er helt dominert av fattig og ganske tørr blåbærskog. Gran dominerer og skogen er en til tosjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det avgrensede området er ikke påvirket i nyere tid, men eldre hogster har satt et tydelig spor på dagens skogstruktur og dimensjoner på trærne. Skogen er forholdsvis småvokst med få eldre og grove trær. Gran måler opp til 40 cm i diameter og ospa måler 20-35 cm i diameter. Det er noe læger av gran, bjørk og osp i litt ulike nedbrytningsstadier, men det er liten kontinuitet i død ved og virkelig grove og lang nedbrutte læger mangler helt.

Artsmangfold: Det er spredt med gubbeskjegg, men ikke veldig velutviklede forekomster slik som rett nord for lokaliteten. Stiffiltlav ble funnet sparsomt på osp. Ellers ble ingen spesielle arter registrert.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjør en av flere barskogslokaliteter med gammelskogspreget rundt Rabbolen.

Verdivurdering: Lokaliteten gis lav vekt på arts mangfold, tilstand og rikhet/bonitet og størrelse og gis derfor samlet verdi som lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliteter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å ivareta.

4 Rabollen V

Naturtype: Rik edellauvskog - Rasmark-almeskog
BMVERDI: B

Areal: 38,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2016 av Terje Blindheim, BioFokus, i forbindelse med vurdering av et større område rundt Rabbolen for frivillig vern. Hele lokaliteten er tidligere en del av en større naturtypeavgrensning (BN00025769). Denne beskrivelsen erstatter denne opprinnelige lokaliteten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør et lite kolleparti med ganske skrinn grandominert skog litt sør for Rabbolen. Området ligger nord i Ordal kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er rik edelløvskog med utforming rasmark almeskog. Det er også avgrenset noe rikere rasmarkspreget blandingsskog i nord og sørenden av den en kilometer lange lokaliteten. Det er grunnlendt rik mark i tilknytning til de bratte bergveggene i øvre del. I midtpartiet er det forholdsvis finkornet materiale som danner grunnlag for blandingsslauvskog av alm, bjørk, rogn, selje, gråor, hegg og hassel. Einer og furu opptre sparsomt. Alm finnes langs hele rasmarka og danner enkelte steder sluttet tresjikt. Bunnvegetasjonen omfatter en rekke kravfulle og mer og mindre varmekjære arter: laukurt, blåveis, tannrot, raudflangre, myske, trollbær, lodneperikum og vårerteknapp. Myske må betegnes som dominerende. I nord er det inkludert mer typisk blokkmark med større innslag av gran, mens det i sørenden er blandingsskog med osp, furu, gran og andre boreale løvtrær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det avgrensede området har ikke vært påvirket av skogbruksdrift på mange år. Områdene under de bratte fjellene til Rabbolen er sterkt påvirket av ras og steinsprang og det ser ut til at denne effekten er så sterk at ikke mange trær rekker å bli særlig gamle. Skogen er flersjiktet med god spredning. Det finnes spredt med gamle trær og død ved av ulike treslag i alle stadier av nedbrytning. Skogen kan betegnes som naturskog som trolig ikke har vært flatehogd tidligere og hvor naturlige prosesser er intakte.

Artsmangfold: Det er først og fremst registrert en del lavararter knyttet til alm i lokaliteten. På alma vokser det filthinnelav, lungenever, kystfiltlav, stiffiltlav og vanlig blåfiltlav. På låg av alm ble det registrert almekullsopp og på en sjelden granlåg i nord ble det registrert svartsonekjuke. Området vurderes å ha potensial for flere arter knyttet til gamle løvtrær og død ved av løvtrær og bartrær. Det er også et vist potensial for enkelte insekter, men lokaliteten ligger trolig litt langt mot nord for å huse de mest spesielle artene.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjør en av flere barskogslokaliteter med gammelskogspreget rundt Rabbolen.

Verdivurdering: Lokaliteten gis lav vekt på arts mangfold da vi ikke har god dokumentasjon på at området har en spesielt viktig funksjon for edelløvskogstilknyttede arter. Området skårer imidlertid høyt på parameterene tilstand, rikhet og størrelse og gis derfor samlet verdi som viktig (B verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliteter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å ivareta.

5 Aundalsvollen N

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 16,3daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2016 av Terje Blindheim, BioFokus, i forbindelse med Frivillig vern kartlegging. Området er ikke tidligere kartlagt som naturtyperlokalitet, men har identisk avgrensning som tidligere registrert MiS figur. Misfigur er angitt som hengelavfigur, men det er ikke utpreget mye hengelav i akkurat dette området. Det er imidlertid en del liggende død ved og gamle trær.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør øvre del av en lang sørvendt liseid og har fattig vegetasjon med forholdsvis grunt til noe tykkere løsmassedekke.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er gammel granskog med utforming gammel høyereliggende granskog. Vegetasjonen er ensartet blåbærgranskog med noe innslag av bærlingskog. Grana dominerer, men det er også innslag av noe furu og bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er tidligere plukkhogd, men fremstår i dag som ganske godt sjiktet fleraldret skog med enkelte ganske grove og gamle trær. Det er ikke foretatt nyere hogster i området. Det finnes spredt med grov død ved av gran i ulike nedbrytningsklasser, men tidlige stadier er vanligst. Enkelte gadd og høystubber finnes spredt.

Artsmangfold: Det ble gjort funn av svartsonekjuke på gammel granlåg. Rotnål ble funnet inne i hul furu. Gubbeskjegg vokser spredt på grankvister og noen få eksemplarer av skrukkelav ble registrert på grankvister. Helt i nord vokser det skubbenever på gammel selje. Området vurderes å kunne ha potensial for ytterligere arter knyttet til død ved og gamle trær.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjør en av flere barskogslokaliteter med gammelskogspreget rundt Rabbolen.

Verdivurdering: Lokaliteten gis lav vekt på arts mangfold da det kun er gjort funn av nær truede arter. Området skårer middels på størrelse

og middels på tilstand, lavt på rikhet. Området vurderes samlet og ha verdi som viktig (B verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliteter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å ivaretas.

6 Rabollen S

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 104daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2016 av Terje Blindheim, BioFokus, i forbindelse med Frivillig vern kartlegging. Området er ikke tidligere kartlagt som naturtypelokalitet og det er ikke MiS figurer i området. Området er forholdsvis overfladisk registrert.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten utgjør en fjellnær sørøstvendt lang lise med granskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er gammel granskog med utforming gammel høyereliggende granskog. Vegetasjonen er en mosaikk av bærlyngskog og noe rikere partier med svak bærlynglågurtskog og lågurtskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er tidligere plukkhogd og det har for noen år siden blitt drevet småflatahogster og plukkhogst i nedre del av liene mot fattigmyrene i sør. De mest påvirkede delene etter denne hogsten er forsøkt utelatt fra avgrensningen. I øvre del av lia er det typiske kjeglegraner med til dels grove dimensjoner opp mot 60-70 cm i diameter og en del grove og i hovedsak lite nedbrutte granlæger. Skoger er flersjiktet med god aldersspredning. Stedvis er det lite død ved og her fremstår skogen som forholdsvis påvirket til denne typen fjellskog å være. Enkelte gadd og høystubber finnes spredt.

Artsmangfold: Området er lite undersøkt for arts mangfold, men det er et vist potensial for sopp knyttet til død ved. Området ligger forholdsvis høyt og har nok imidlertid et forholdsvis lavt potensial for mange sjeldne og truede arter. Det er også et kontinuitetsbrutt i død ved her slik at det vil ta tid før området har de kvaliteter som skal til for å huse slike arter.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten utgjør en av flere barskogslokaliteter med gammelskogspreget rundt Rabollen.

Verdivurdering: Lokaliteten gis lav vekt på arts mangfold, men skårer middels på rikhet og tilstand og høyt på størrelse. Området vurderes samlet og ha verdi som viktig (B verdi) til tross for dårlig dokumentasjon av sjeldne og truede arter.

Skjøtsel og hensyn: Det er ingen kvaliteter ved lokaliteten som er avhengig av skjøtsel for å ivaretas.

Artsmangfold

Det er blitt registrert 7 nær truede arter av sopp og lav. Svartsonekjuke finnes spredt i granskogsbestand med en del død ved, mens tyrikjuka som går på furu nok er litt mindre frekvent. Almekullsopp finnes naturlig nok kun i kjerneområdet under Rabollen hvor det står alm. Gubbeskjegg finnes spredt i noe humid granskog, mens huldrelaven finnes spredt i eldre humid granskog med egnet substrat. Rustdoggnål er kun funnet helt i nord, mens rotnål er funnet en gang helt i sør i en gammel hul furugadd. I tillegg er det gjort funn av en del arter av lav innenfor lungeneversamfunnet på selje, rogn og osp, men ingen rødlistede arter er registrert. Det forventes at det kan finnes flere sjeldne og trua arter innenfor området, særlig knyttet til dødvedrike områder og områder med gamle boreale trær og i området med edelløvtrær. Både sopp, lav og moser har trolig flere interessante forekomster innenfor området. Sjeldne jordboende sopp kan være knyttet til enkelte rikere partier og spesielle insekter kan være knyttet særlig til de dødvedrike og områdene evt. varme skråninger.

Tabell: Artsfunn i Rabollen-Vasslivatnet. Kolonnen Totalt antall av art summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen Funnet i kjerneområde henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Karplanter	Ulmus glabra	alm	VU		2 4
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT		1 2 3 5
	Gyalecta friesii	huldrelav	NT	5	1 ₅ 2
	Hypogymnia vittata	randkvistlav		1	1
	Lecanactis abietina	gammelgranlav			2
	Leptogium saturninum	filthinnelev			4
	Lobaria pulmonaria	lungenever		10	1 ₁₀ 2 4
	Lobaria scrobiculata	skrubbenever		1	1 ₁ 5
	Microcalicium ahneri	rotnål	NT		5
	Nephroma bellum	glattvrenge			2
	Pannaria rubiginosa	kystfylllav			4
	Parmeliella triptophylla	stiffylllav			4
	Pectenia plumbea	vanlig blåfylllav		1	1 ₁ 2 4
	Peltigera collina	kystårenever			
	Platismatia norvegica	skrukkelav			2 5
	Sclerophora coniothoe	rustdoggnål	NT	2	2

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Sopper	Cystostereum murrayi	duftskinn		1	₁
	Hyphoderma cremeoalbum	kremskinn			3
	Hypoxylon vogesiacum	almekullsopp	NT		4
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	NT	2	₂ 4 5
	Porpomyces mucidus	strengeskjuka			2
	Sidera lenis	tyrikjuka	NT		2

Avgrensning og arrondering

Grensene som er trukket for området vurderes å være gode for å ivareta de registrerte kvalitetene. Under Rabbolen er det kun et smalt belte med eldre skog, men det er vurdert at det ikke har noen hensikt å inkludere store felter med ungskog og plantasjeskog. Parameteren arrondering er imidlertid trukket en stjerne da grensene for verneområdet her har måtte legges nesten helt opp i bergrota. Mye av den gjenstående skogen står i berg og ur og er fra naturens side forholdsvis åpen og ikke veldig utsatt for kanteffekter. I sørvest er grensen valgt å trekkes helt ned til veien for å inkludere de mest lavereliggende og høyproduktive arealene med skogtyper som er mindre vanlige i øvrige deler av ormåder. Her inngår flomdammer og tilhørende gråorskoger som på sikt kan utvikle regnskogskvaliteter. Dette gjør at også yngre noe yngre skog blir inkludert, men den langsiktige gevinsten ved økt variasjon og bedre robusthet for området vurderes som stor nok til å legge grensen slik. Det er ikke registrert spesielle naturverdier i umiddelbar nærhet til området som burde vært inkludert.

Andre inngrep

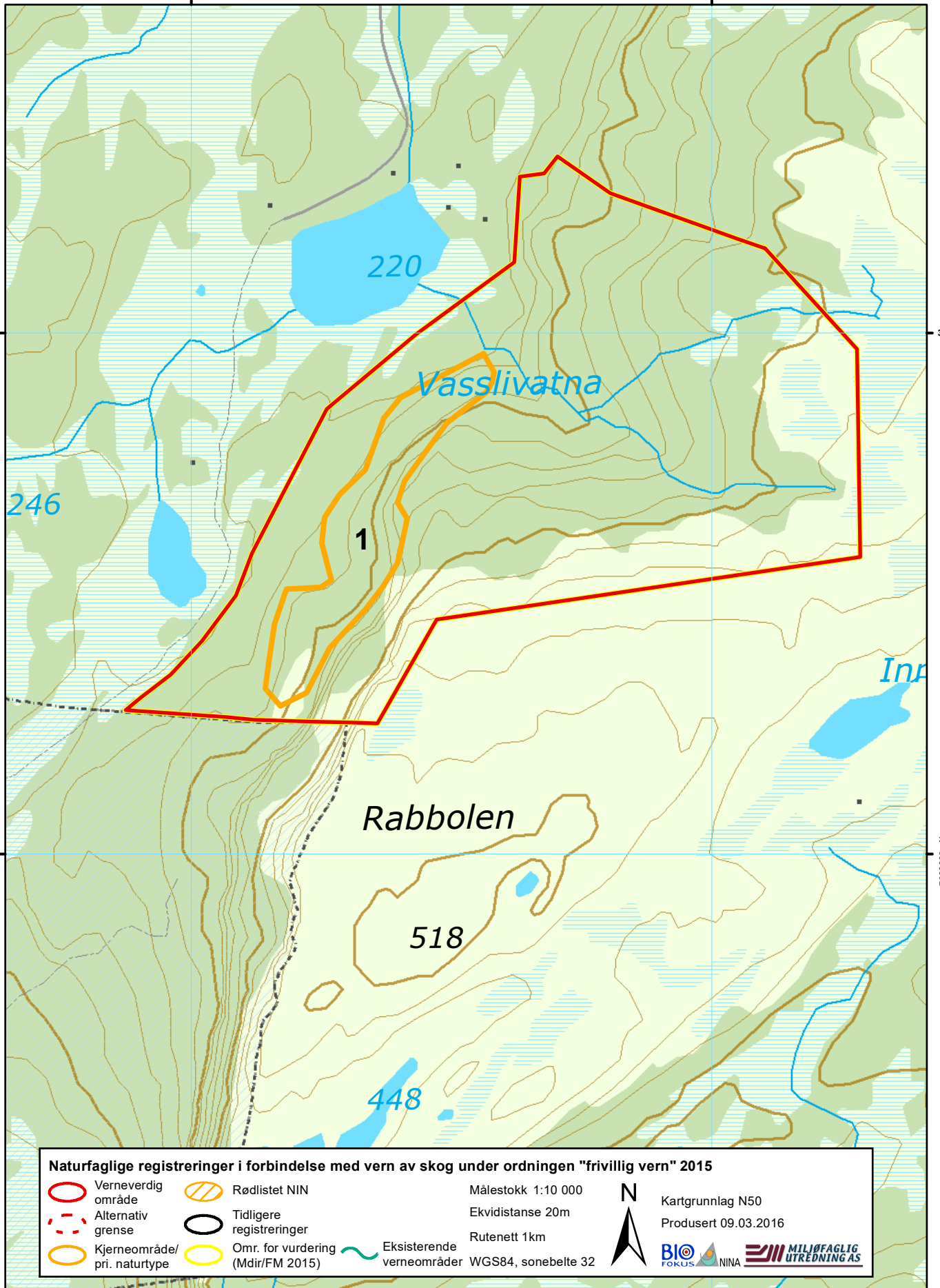
Det går en sti nede fra veien sør for Rabbolmyra og opp på Rabbolen som er ganske mye brukt av turfolk. Noen læger som er falt over stien er kappet over. Ut over dette er det noen gamle hesteveier i området, men disse er lite brukt og er i ferd med å vokse igjen. Det er ingen spesielle tekniske inngrep i området.

Vurdering og verdisetting

Både den samlede verdien og verdien av enkeltparameterne som er vurdert er høyere enn etter 2015 registreringene hvor kun den nordre biten ved Vasslivatnet var inkludert i undersøkelsesområdet. Forslaget til avgrensning slik det nå foreligger inkluderer forholdsvis stor variasjon av mange viktige biomangfoldparametere og skårer to stjerner på alle parametere foruten rikhet som er gitt en stjerne da de rike vegetasjonstypene finnes, men arealet av dem er forholdsvis lite. Områdets 6 kjerneområder utgjør også en forholdsvis høy andel av områdets samlede areal. Samlet sett vurderes området å være av regional verdi (**). Området vurderes å ha komplementære kvaliteter i forhold til Grytdalen naturreservat som ligger nærmest Rabbolen. Grytdalen har i hovedsak naturskog av furu og mindre av kompakte granskoger, rasmarksskog og edelløvskog.

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Rabbolen-Vasslivatnet. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Gamle edelløvtrær	Tre-slagsfordeling	Topografisk variasjon	Vegetasjonsvariasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Vasslivatnet SV	**	*	*	*	*	—	*	*	*	*	*	-	—	*
2 Aundalshåmmåran	***	**	**	**	*	—	*	**	**	*	*	-	—	**
3 Dyrgrova	***	*	*	*	*	—	*	*	*	0	*	-	—	*
4 Rabollen V	***	**	**	*	*	**	**	*	*	**	**	-	—	**
5 Aundalsvol-len N	***	**	**	**	*	—	*	*	*	*	*	-	—	**
6 Rabollen S	**	**	*	**	**	0	*	*	*	*	*	-	—	**
Samlet vurdering	**	**	**	**	**	**	**	**	**	*	**	**	**	**

Bilder fra området Rabbolen-Vasslivatnet

Typisk utforming av skrinn blåbærfuktskog i området. Foto: Terje Blindheim

Den undersøkte nordvestvendte lia sett fra nord. Foto: Terje Blindheim

I kjerneområde 2 finnes det store mengder granlæger i de bratteste skrånningene. Foto: Terje Blindheim

Utsikt fra Rabbolen og sørover mot kjerneområde 2. Foto: Terje Blindheim